

Tillaga til þingsályktunar

um staðfestingu ákvörðunar sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 49/2007, um breytingu á IV. viðauka (Orka) við EES-samninginn.

(Lögð fyrir Alþingi á 135. löggjafarþingi 2007–2008.)

Alþingi ályktar að heimila ríkisstjórninni að staðfesta fyrir Íslands hönd ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 49/2007 frá 8. júní 2007 um breytingu á IV. viðauka (Orka) við EES-samninginn frá 2. maí 1992, og fella inn í samninginn tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/89/EB frá 18. janúar 2006 um ráðstafanir til að tryggja öruggt framboð raforku og um fjárfestingar í grunnvirkjum.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

1. Inngangur.

Með þingsályktunartillögu þessari er leitað heimildar Alþingis til að staðfesta framangreinda ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar um að fella inn í samninginn tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins um ráðstafanir til að tryggja öruggt framboð raforku og um fjárfestingar í grunnvirkjum.

Innleiðing þessarar ákvörðunar kallar á lagabreytingar hér á landi. Ákvörðunin var því tekin með stjórnskipulegum fyrirvara af Íslands hálfu meðan leitað er samþykkis Alþingis til að staðfesta hana. Í athugasemdum hér á eftir er gerð nánari grein fyrir því hvað felst í slíkum fyrirvara, sbr. 103. gr. EES-samningsins, sem og efni tilskipunarinnar. Gerð þessi felur ekki í sér breytingar á þeim meginreglum sem í EES-samningnum felast.

Ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar sem hér um ræðir er prentuð sem fylgiskjal með tillögu þessari ásamt gerðinni sjálfri.

2. Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/89/EB.

Tilskipunin mælir fyrir um aðgerðir til að tryggja öryggi í orkuöflun og fjárfestingum í flutningi og dreifingu á raforku. Í tilskipuninni er lögð áhersla á nauðsyn þess að tryggja jafnvægi milli framboðs og eftirspurnar raforku. Sú skylda er lögð á aðila að tryggja að settar séu, og staðfestar, viðbragðsáætlanir sem og að gripið verði til aðgerða til að mæta frávikum í raforkukerfinu. Skylda þessi hvílir jafnt á ríkjum, opinberum eftirlitsaðilum sem og dreifi-veitum og kerfisstjórum flutningskerfa.

Tilskipunin fjallar að hluta til um viðskipti með raforku og tengingu yfir landamæri og á því ekki að öllu leyti við innlendar aðstæður enda er íslenska raforkukerfið einangrað frá öðrum kerfum. Þá mun tilskipunin ekki kalla á ítarlegar lagabreytingar þar sem einstaka ákvæði hennar er nú þegar að finna í innlendri löggjöf upp að vissu marki.

Tilskipunin mun fyrirsjáanlega kalla á breytingar á raforkulögum, nr. 65/2003, með síðari breytingum, og hugsanlega reglugerð um framkvæmd raforkulaga, nr. 1040/2005. Hins vegar er að svo stöddu ekki ljóst hversu ítarlegar þær breytingar munu endanlega verða vegna sérstöðu íslenska raforkukerfisins, sbr. umfjöllun að framan.

Ekki er unnt að segja til um að svo stöddu hver áhrif tilskipunarinnar og efni laga-breytinga á raforkulögum muni hafa í för með sér fyrir hagsmunaaðila hér á landi. Hins vegar hefur iðnaðarráðuneytið kynnt efni tilskipunarinnar fyrir hagsmunaaðilum en við undirbúning innleiðingar hennar leitaði ráðuneytið umsagnar Samorku, Orkustofnunar, Landsnets og dreifiveitna raforku. Einnig hefur ráðuneytið fundað með Orkustofnun og Landsneti um efni tilskipunarinnar.

3. Um stjórnskipulegan fyrirvara.

EES-samningurinn er reglulega uppfærður með breytingum á viðaukum og bókunum við samninginn. Ákvarðanir um þessar breytingar eru teknar í sameiginlegu EES-nefndinni og með þær hefur ávallt verið farið sem hverja aðra þjóðréttarsamninga. Samkvæmt EES-samningnum skuldbinda þær aðildarríkin að þjóðarétti um leið og þær hafa verið teknar, nema eitthvert þeirra beiti heimild í 103. gr. EES-samningsins til að setja fyrirvara um að ákvörðun geti ekki orðið bindandi strax vegna stjórnskipulegra skilyrða heima fyrir. Viðkomandi aðildarríki hefur þá sex mánaða frest frá töku ákvörðunar í sameiginlegu nefndinni til að aflétta fyrirvaranum. Að því er Ísland varðar hefur slíkur fyrirvari almennt einungis verið settur þegar innleiðing ákvörðunar kallar á lagabreytingar hér landi, en í því tilviki leiðir af 21. gr. stjórnarskrárinnar að leita ber eftir samþykki Alþingis áður en ákvörðun er staðfest. Slíkt samþykki getur Alþingi alltaf veitt með viðeigandi lagabreytingu, en einnig hefur tíðkast að heimila stjórnvöldum að skuldbinda sig að þjóðarétti með þingsályktun áður en landsréttinum er með lögum breytt til samræmis við viðkomandi ákvörðun. Í seinni tíð hefur það verið viðtekinn háttur við staðfestingu þeirra ákvarðana sameiginlegu EES-nefndarinnar, sem krefst lagabreytinga að innleiða, enda kemur hvortveggja til, að frestur til að aflétta hinum stjórnskipulega fyrirvara er tiltölulega skammur, auk þess sem ekki er alltaf tímabært að innleiða ákvörðun um leið og hún er tekin.

Fylgiskjal I.**ÁKVÖRÐUN SAMEIGINLEGU EES-NEFNDARINNAR
nr.49/2007****frá 8. júní 2007****um breytingu á IV. viðauka (Orka) við EES-samninginn**

SAMEIGINLEGA EES-NEFNDIN HEFUR TEKID NEÐANGREINDA ÁKVÖRÐUN

með hliðsjón af samningnum um Evrópska efnahagssvæðið, með áorðnum breytingum samkvæmt bókun um breytingu á samningnum um Evrópska efnahagssvæðið, er nefnist hér á eftir „samningurinn“, einkum 98. gr.,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) IV. viðauka við samninginn var breytt með ákvörðun sameiginlegu EES-nefndarinnar nr. 151/2006 frá 8. desember 2006 ⁽¹⁾.
- 2) Fella ber inn í samninginn tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/89/EB frá 18. janúar 2006 um ráðstafanir til að tryggja öruggt framboð raforku og um fjárfestingar í grunnvirkjum ⁽²⁾.

ÁKVÖRÐUNIN ER SVOHLJÓÐANDI:

1. gr.

Eftirfarandi liður bætist við á eftir 24. lið (tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2004/8/EB) í IV. viðauka við samninginn:

„25. **32005 L 0089:** Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2005/89/EB frá 18. janúar 2006 um ráðstafanir til að tryggja öruggt framboð raforku og um fjárfestingar í grunnvirkjum (Stjtið. ESB L 33, 4.2.2006, bls. 22).“

2. gr.

Íslenskur og norskur texti tilskipunar 2005/89/EB, sem verður birtur í *EES-viðbæti við Stjórnartíðindi Evrópusambandsins*, telst fullgiltur.

⁽¹⁾ Stjtið. ESB L 89, 29.3.2007, bls. 22, og EES-viðbætur nr. 15, 29.3.2007, bls. 18.

⁽²⁾ Stjtið. ESB L 33, 4.2.2006, bls. 22.

3. gr.

Ákvörðun þessi öðlast gildi hinn 9. júní 2007 að því tilskildu að allar tilkynningar samkvæmt 1. mgr. 103. gr. samningsins hafi borist sameiginlegu EES-nefndinni (*).

4. gr.

Ákvörðun þessi skal birt í EES-deild *Stjórnartíðinda Evrópusambandsins* og EES-viðbæti við þau.

Gjört í Brussel 8. júní 2007.

Fyrir hönd sameiginlegu EES-nefndarinnar
Formaður

A. Seatter

Ritarar
sameiginlegu EES-nefndarinnar

K. Bryn

M. Brinkmann

(*) Stjórnskipuleg skilyrði gefin til kynna.

Fylgiskjal II.**TILSKIPUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS 2005/89/EB**

frá 18. janúar 2006

um ráðstafanir til að tryggja öruggt framboð raforku og um fjárfestingar í grunnvirkjum

(Texti sem varðar EES)

EVROÞUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS
HAGA,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins,
einkum 95. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar,

með hliðsjón af álit efnahags- og félagsmálanefndar
Evrópubandalaganna ⁽¹⁾,

að höfðu samráði við svæðanefndina, í samræmi við
málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 251. gr.
sáttmálsans ⁽²⁾,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2003/54/
EB frá 26. júní 2003 um sameiginlegar reglur
um innri markaðinn fyrir raforku ⁽³⁾ var mikil-
vægt framlag til þess að skapa innri markað
fyrir raforku. Ein af meginforsendunum fyrir
eðlilegri starfsemi innri markaðarins er að
 tryggja öflugt afhendingaröryggi raforku og
 gefur tilskipunin aðildarríkjunum kost á því að
 leggja veituskuldur á raforkufyrirtæki, m.a. að
 því er varðar afhendingaröryggi. Slíkar veitu-
 skyldur skulu skilgreindar eins nákvæmlega og
 þröngt og unnt er, og skulu ekki leiða til þess
 að til verði framleiðslugeta sem er umfram það
 sem nauðsynlegt er til að koma í veg fyrir
 óþarfa truflun á dreifingu raforku til kaupenda.
- 2) Venjulega er spáð fyrir um eftirspurn eftir raf-
 magni til meðallangs tíma byggt á sviðsmynd-
 um sem unnar eru af flutningskerfisstjórum eða
 öðrum stofnunum sem geta gert þær að beiðni
 aðildarríkis.
- 3) Innri samkeppnismarkaður fyrir raforku í
 Evrópusambandinu útheimtir stefnu, varðandi
 afhendingaröryggi raforku, sem samrýmist
 kröfum slíks markaðar og er gagnsæ og án mis-
 mununar. Skortur á slíkri stefnu í einstökum
 aðildarríkjum, eða verulegur munur á stefnu
 aðildarríkja, myndi leiða til röskunar á sam-
 keppni. Miklu máli skiptir því að skilgreina
 skýrt hlutverk og ábyrgð lögbærra yfirvalda og
 aðildarríkjanna sjálfra og allra hlutaðeigandi
 markaðsaðila til að tryggja afhendingaröryggi
 raforku og eðlilega starfsemi innri markaðarins
 og um leið að forðast að skapa hindranir fyrir
 nýja aðila á markaðinum t.d. fyrirtæki sem
 framleiða eða afhenda rafmagn í aðildarríki
 sem hafa nýlega hafið starfsemi í því aðildar-
 ríki og að forðast röskun á innri markaðinum
 fyrir raforku eða erfiðleika fyrir markaðsaðila,
 þ.m.t. fyrirtæki með litla markaðshlutdeild eins
 og framleiðendur og birgja með litla hlutdeild
 á viðkomandi markaði í Bandalaginu.
- 4) Í ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins nr.
 1229/2003/EB ⁽⁴⁾ er mælt fyrir um röð viðmið-
 unarreglna Bandalagsins fyrir samevrópsk
 orkunet. Í reglugerð Evrópuþingsins og ráðsins
 (EB) nr. 1228/2003 frá 26. júní 2003 um skil-
 yrði fyrir aðgangi að neti fyrir raforkuviðskipti
 yfir landamæri ⁽⁵⁾ eru m.a. settar fram megin-
 reglur og nákvæmar reglur um hvernig skuli
 brugðist við kerfisöng.
- 5) Þegar stuðlað er að notkun raforku úr endur-
 nýjanlegum orkugjöfum er nauðsynlegt að
 tryggja að tilheyrandi varageta sé til staðar þar
 sem það er tæknilega nauðsynlegt til að við-
 halda áreiðanleika og öryggi netsins.

⁽¹⁾ Stjtið. ESB C 120, 20.5.2005, bls. 119.

⁽²⁾ Álit Evrópuþingsins frá 5. júlí 2005 (hefur enn ekki
 verið birt í Stjórnartíðindum ESB) og ákvörðun ráðsins
 frá 1. desember 2005.

⁽³⁾ Stjtið. ESB L 176, 15.7.2003, bls. 37. Tilskipuninni var
 breytt með tilskipun ráðsins 2004/85/EB (Stjtið. ESB L
 236, 7.7.2004, bls. 10).

⁽⁴⁾ Stjtið. ESB L 176, 15.7.2003, bls. 11.

⁽⁵⁾ Stjtið. ESB L 176, 15.7.2003, bls. 1. Reglugerðinni var
 breytt með reglugerð ráðsins (EB) nr. 1223/2004 (Stjtið.
 ESB L 233, 2.7.2004, bls. 3).

- 6) Til þess að uppfylla skuldbindingar Bandalagsins í umhverfismálum og draga úr þörfinni á aðfenginni orku er mikilvægt að taka tillit til langtímaáhrifa sem vaxandi eftirspurn eftir raforku hefur.
- 7) Samvinna milli landsbundinna flutningskerfisstjóra í málum sem varða netöryggi, þ.m.t. skilgreining flutningsgetu, upplýsingamiðlun og kerfislíkön, er mikilvæg fyrir þróun starfhæfs innri markaðar og hana mætti bæta frekar. Skortur á samræmingu að því er varðar netöryggi skaðar þróun jafnra samkeppnisskilyrða.
- 8) Helsti tilgangur viðeigandi tæknireglna og tilmæla eins og þeirra sem er að finna í rekstrarhandbók samtaka um samræmingu flutnings á raforku (UCTE), svipaðra reglna og tilmæla sem þróuð hafa verið af Nordel, í Eystrasaltsnetmálanum sem og kerfanna í Breska konungsríkinu og á Írlandi, er stuðningur við tæknilegan rekstur samtengda netsins sem stuðlar þannig að uppfyllingu kröfunnar um að kerfið starfi áfram ef til bilunar kemur á tilteknum stað eða stöðum í kerfinu og dregur úr kostnaði við að milda áhrif slíkrar röskunar á afhendingu.
- 9) Með tilliti til tíðni og lengdar truflana skal sú krafa gerð að flutningskerfis- og dreifikerfisstjórar veiti kaupendum öfluga þjónustu.
- 10) Ráðstafanir, sem heimilt er að gera til að tryggja að hæfileg varaframleiðslugeta sé til staðar, skulu vera markaðstengdar og án mismununar og geta m.a. falið í sér ráðstafanir eins og sammingsbundna ábyrgð og fyrirkomulag, framleiðslugetuvalrétt eða framleiðslugetuskuldbindingar. Til viðbótar þessum ráðstöfunum geta komið gerningar án mismununar eins og framleiðslugetugreiðslur.
- 11) Til þess að tryggja að viðeigandi fyrirframupplýsingar séu tiltækar skulu aðildarríkin birta ráðstafanir sem gerðar eru til að gæta jafnvægis milli framboðs og eftirspurnar meðal fjárfesta og hugsanlegra fjárfesta í framleiðslu og á meðal raforkuneytenda.
- 12) Með fyrirvara um ákvæði 86., 87. og 88. gr. sáttmálans er mikilvægt að aðildarríkin mæli fyrir um ótvíræðan, viðeigandi og traustan ramma sem auðveldar örugga afhendingu raforku og stuðlar að fjárfestingum í framleiðslugetu og aðferðum til að stjórna eftirspurn. Einnig er mikilvægt að viðeigandi ráðstafanir séu gerðar til að tryggja regluramma sem hvetur til fjárfestinga í nýjum flutningstengilinum, einkum milli aðildarríkja.
- 13) Á fundi leiðtoga ráðsins í Barcelona 15. og 16. mars 2002 var umfang samtengingar milli aðildarríkjana ákveðið. Lítil samtenging leiðir til þess að markaðurinn klofnar og hindrar samkeppnisþróun. Það að til staðar sé viðunandi, raunveruleg flutningsgeta tengilinu hvort sem hún er yfir landamæri eða ekki, er afar mikilvægt en ekki nægilegt skilyrði fyrir virkri samkeppni. Til að gæta hagsmuna kaupenda skal eðlilegt jafnvægi ríkja milli mögulegs ávinnings af nýjum samtengingarverkefnum og kostnaðar við slík verkefni.
- 14) Þótt mikilvægt sé að ákvarða mestu mögulegu flutningsgetu án þess að brjóta gegn kröfum um öruggan rekstur neta er einnig mikilvægt að tryggja fullt gagnsæi aðferða við útreikninga á getu og úthlutun í flutningskerfinu. Með þessu móti gæti verið mögulegt að nýta betur þá getu sem til staðar er og koma í veg fyrir að rangar vísbendingar um skort berist til markaðarins og stuðla þannig að því að markmiðin um virkan innri samkeppnismarkað, í skilningi tilskipunar 2003/54/EB, náist.
- 15) Flutningskerfis- og dreifikerfisstjórar þurfa viðeigandi og traustan regluramma fyrir fjárfestingar sínar, og fyrir viðhald og endurnýjun neta.
- 16) Í 4. gr. tilskipunar 2003/54/EB er þess krafist að aðildarríkin hafi eftirlit með og leggi fram skýrslu um afhendingaröryggi raforku. Þessi skýrsla skal fjalla um þætti sem máli skipta fyrir afhendingaröryggi til skamms tíma, meðallangs tíma og lengri tíma, þ.m.t. áætlanir flutningskerfisstjóra um fjárfestingar í netinu. Þegar slík skýrsla er tekin saman er ætlast til þess að aðildarríkin vísi í upplýsingar og mat sem flutningskerfisstjórar eru þegar með í framkvæmd bæði hver fyrir sig og sameiginlega, þ.m.t. á evrópskum vettvangi.
- 17) Aðildarríkin skulu tryggja skilvirka framkvæmd þessarar tilskipunar.
- 18) Þar eð aðildarríkin geta ekki fyllilega náð markmiði fyrirhugaðra aðgerða, þ.e. að tryggja örugga afhendingu raforku á grundvelli frjálstrar samkeppni og að skapa innri markað á sviði raforku sem starfræktur er að fullu og þar sem samkeppni ríkir, og þar eð því markmiði verður, af þeim sökum, betur náð á vettvangi Bandalagsins vegna þess hve aðgerðirnar

eru umfangsmiklar og hafa mikil áhrif, er Bandalaginu heimilt að samþykkja ráðstafanir í samræmi við dreifræðisregluna eins og fram kemur í 5. gr. sáttmálans. Í samræmi við meðalhófsregluna, eins og hún er sett fram í þeirri grein, ganga ákvæði þessarar tilskipunar ekki lengra en nauðsynlegt er til að þeim markmiðum verði náð.

SAMÞYKKT TILSKIPUN ÞESSA:

1. gr.

Gildissvið

1. Í þessari tilskipun er mælt fyrir um ráðstafanir sem hafa það að markmiði að standa vörð um afhendingaröryggi raforku svo tryggja megi eðlilega starfsemi innri markaðarins fyrir raforku og að tryggja:

- a) fullnægjandi framleiðslugetu,
- b) fullnægjandi jafnvægi milli framboðs og eftirspurnar,
- og
- c) viðeigandi samtengingu milli aðildarríkja sem stuðlar að þróun innri markaðarins.

2. Í henni er komið á fót ramma, en innan hans skulu aðildarríkin skilgreina stefnu, sem er gagnsæ og án mismununar, um örugga afhendingu raforku sem samrýmist kröfum innri markaðar fyrir raforku þar sem samkeppni ríkir.

2. gr.

Skilgreiningar

Í þessari tilskipun skulu skilgreiningarnar í 2. gr. tilskipunar 2003/54/EB gilda. Að auki er merking eftirfarandi hugtaka sem hér segir:

- a) „eftirlitsyfirvald“: eftirlitsyfirvöld í aðildarríkjunum sem tilnefnd eru í samræmi við 23. gr. tilskipunar 2003/54/EB,
- b) „afhendingaröryggi raforku“: geta rafkerfis til að afhenda kaupendum raforku eins og kveðið er á um í þessari tilskipun,
- c) „rekstraröryggi nets“: samfelldur rekstur flutnings-, og þar sem við á, dreifinets við fyrirsjáanlegar aðstæður,
- d) „jafnvægi milli framboðs og eftirspurnar“: fullnæging fyrirsjáanlegrar eftirspurnar neytenda eftir raforku án þess að þörf sé á að framfylgja ráðstöfunum til að draga úr notkun.

3. gr.

Almenn ákvæði

1. Aðildarríkin skulu tryggja öruggt framboð raforku með því að gera nauðsynlegar ráðstafanir til að stuðla að traustu umhverfi fjárfestinga og með því að skilgreina hlutverk og ábyrgð lögbærra yfirvalda, þ.m.t. eftirlitsyfirvöld þar sem við á, og allra viðkomandi markaðsaðila og birta upplýsingar þar að lútandi. Til viðeigandi markaðsaðila teljast m.a. flutnings- og dreifikerfisstjórar, raforkuframleiðendur, birgjar og kaupendur.

2. Við framkvæmd ráðstafananna, sem um getur í 1. mgr., skulu aðildarríkin hafa hliðsjón af:

- a) mikilvægi þess að tryggja órofna afhendingu raforku,
 - b) mikilvægi trausts og gagnsærs regluramma,
 - c) innri markaðinum og möguleikunum á samvinnu yfir landamæri að því er varðar afhendingaröryggi raforku,
 - d) þörfinni á reglulegu viðhaldi, og þar sem við á, endurnýjun flutnings- og dreifineta til að viðhalda afkastagetu netsins,
 - e) mikilvægi þess að tryggja rétta framkvæmd tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2001/77/EB frá 27. september 2001 um að auka hlutdeild rafmagns, sem er framleitt með endurnýjanlegum orkugjöfum, á innri raforkumarkaði ⁽⁶⁾ og tilskipunar Evrópuþingsins og ráðsins 2004/8/EB frá 11. febrúar 2004 um að auka samvinnslu raf- og varmaorku sem byggist á eftirspurn eftir notvarma á innri orkumarkaðinum ⁽⁷⁾, að því leyti sem ákvæði þeirra varða afhendingaröryggi raforku,
 - f) þörfinni á að tryggja nægilega varaflutningsgetu og varaframleiðslugetu fyrir öruggan rekstur,
 - og
 - g) mikilvægi þess að hvetja til stofnunar heildsölu- markaða þar sem seljanleiki ríkir.
3. Við framkvæmd ráðstafananna, sem um getur í 1. mgr., skulu aðildarríkin einnig hafa hliðsjón af:
- a) hversu mikil fjölbreytni er í raforkuframleiðslu á landsvísu eða á viðeigandi svæði,

⁽⁶⁾ Stjtið. EB L 283, 27.10.2001, bls. 33. Tilskipuninni var breytt með aðildarlögunum frá 2003.

⁽⁷⁾ Stjtið. ESB L 52, 21.2.2004, bls. 50.

- b) mikilvægi þess að draga úr langtímaáhrifum sem vöxtur eftirspurnar eftir raforku hefur,
 - c) mikilvægi þess að hvetja til orkunýtni og taka í notkun nýja tækni, einkum tækni til að stjórna eftirspurn, tækni í tengslum við endurnýjanlega orku og dreifða framleiðslu,
og
 - d) mikilvægi þess að ryðja úr vegi stjórnsýslulegum hindrunum á fjárfestingum í grunnvirkjum og framleiðslugetu.
4. Aðildarríkin skulu tryggja að allar ráðstafanir, sem samþykktar eru í samræmi við þessa tilskipun, séu án mismununar og leggi ekki óeðlilegar byrðar á markaðsaðila, þ.m.t. nýja aðila á markaði og fyrir-tæki með litla markaðshlutdeild. Aðildarríkin skulu einnig taka tillit til áhrifa ráðstafananna á raforku-kostnað kaupenda áður en þær eru samþykktar.
5. Þegar unnið er að því að tryggja viðeigandi sam- tengingu milli aðildarríkja eins og um getur í c-lið 1. mgr. 1. gr. skal leggja sérstaka áherslu á:
- a) legu hvers aðildarríkis,
 - b) að viðhalda eðlilegu jafnvægi milli kostnaðar við smíði nýrra samtengla og ávinnings kaupenda,
og
 - c) að tryggja að samtenglar, sem fyrir eru, séu not- aðir á svo skilvirkan hátt sem unnt er.

4. gr.

Rekstraröryggi nets

- 1. a) Aðildarríki eða lögbær yfirvöld skulu tryggja að flutningskerfisstjórar setji lágmarksreglur um rekstur og lágmarksskuldbindingar varð- andi netöryggi.
Áður en þeir mæla fyrir um slíkar reglur og skuldbindingar skulu þeir hafa samráð við viðeigandi aðila í löndunum sem þeir eru samtengdir.
- b) Þrátt fyrir a-lið fyrstu undirgreinar geta að- ildarríkin krafist þess að flutningskerfisstjórar leggi slíkar reglur og skuldbindingar fyrir lögbært yfirvald til samþykkis.
- c) Aðildarríkin skulu tryggja að flutningskerfis- stjórar og, þar sem við á, dreifikerfisstjórar fari að lágmarksreglunum um rekstur og lág- marksskuldbindingunum varðandi netöryggi.

- d) Aðildarríkin skulu krefjast þess að flutnings- kerfisstjórar viðhaldi fullnægjandi rekstrar- öryggi nets.

Með hliðsjón af því skulu flutningskerfis- stjórar viðhalda fullnægjandi tæknilegri vara- flutningsgetu til að tryggja rekstraröryggi netsins og vinna með þeim flutningskerfis- stjórum sem þeir eru samtengdir.

Þær fyrirsjáanlegu aðstæður, sem öryggis skal gætt við, eru skilgreindar í reglunum um rekstraröryggi netsins.

- e) Aðildarríkin skulu einkum tryggja að sam- tengdir flutnings- og, þar sem við á, dreifi- kerfisstjórar skiptist á upplýsingum sem varða rekstur neta á tímanlegan og skilvirkan hátt í samræmi við lágmarksrekstrarkröfurn- ar. Sömu kröfur skulu gilda, þar sem við á, um flutnings- og dreifikerfisstjóra sem eru samtengdir kerfisstjórum utan Bandalagsins.

2. Aðildarríki eða lögbær yfirvöld skulu tryggja að flutningskerfisstjórar og, þar sem við á, dreifikerfis- stjórar setji og uppfylli árangursmarkmið um afhend- ingargæði og netöryggi. Slík markmið skulu háð samþykki aðildarríkjanna eða lögbærra yfirvalda og skulu þau fylgjast með því hvort þau náist. Þau skulu vera hlutlæg, gagnsæg og án mismununar og skulu birt.

3. Þegar gripið er til ráðstafananna sem um getur í 24. gr. tilskipunar 2003/54/EB og í 6. gr. reglugerðar (EB) nr. 1228/2003 skulu aðildarríkin ekki mismuna á grundvelli þess hvort um innlenda samninga eða samninga yfir landamæri er að ræða.

4. Aðildarríkin skulu tryggja að skerðing á afhend- ingu við neyðaraðstæður sé byggð á fyrirfram- skilgreindum viðmiðunum flutningskerfisstjóra um stjórnun ójafnvægis. Haft skal náð samráð við aðra hlutaðeigandi flutningskerfisstjóra um gerð allra öryggisráðstafana og viðeigandi tvíhliða samningar virtir, þ.m.t. samningar um skipti á upplýsingum.

5. gr.

Jafnvægi milli framboðs og eftirspurnar viðhaldið

1. Aðildarríkin skulu gera viðeigandi ráðstafanir til að viðhalda jafnvægi milli eftirspurnar eftir raforku og þess hversu mikil framleiðslugeta er tiltæk.

Aðildarríkin skulu einkum:

- a) með fyrirvara um sérstakar kröfur lítilla, einangr- aðra kerfa, hvetja til þess að settur verði fram rammi fyrir heildsölumarkað sem gefur viðeig-

andi vísbendingar varðandi verð, vegna framleiðslu og fyrir notkun,

- b) krefjast þess að flutningskerfisstjórar tryggja að viðeigandi varaframleiðslugeta sé til staðar svo gæta megi jafnvægis og/eða að sambærilegar markaðsráðstafanir verði samþykktar.
2. Með fyrirvara um 87. og 88. gr. sáttmálans er aðildarríkjunum einnig heimilt að grípa til frekari ráðstafana sem taka til, en takmarkast ekki við, eftirfarandi:
- a) ákvæða sem greiða fyrir aukningu framleiðslugetu og aðgangi nýrra framleiðslufyrirtækja að markaðinum,
- b) afnáms hindrana sem koma í veg fyrir notkun riftanlegra samninga,
- c) afnáms hindrana sem koma í veg fyrir að bæði framleiðendur og kaupendur geri mislanga samninga,
- d) hvatningar til þess að tækni sé tekin í notkun sem stjórnar eftirspurn í rauntíma, s.s. þróuð mælikerfi,
- e) hvatningar til orkusparnaðarráðstafana,
- f) útboðsaðferða, eða annarra sambærilegra aðferða sem eru gagnsæjar og án mismununar, í samræmi við 1. mgr. 7. gr. tilskipunar 2003/54/EB.
3. Aðildarríkin skulu birta ráðstafanirnar sem þau grípa til samkvæmt þessari grein og tryggja sem viðasta dreifingu þeirra.

6. gr.

Fjárfesting í neti

1. Aðildarríkin skulu setja regluramma sem:
- a) gefur bæði flutnings- og dreifikerfisstjórum vísbendingar, að því er varðar fjárfestingar, um að þróa net sín til að mæta fyrirsjáanlegri eftirspurn á markaðinum
- og
- b) auðveldar viðhald og, þar sem við á, endurnýjun neta þeirra.
2. Aðildarríkin mega leyfa markaðsmiðaðar fjárfestingar (merchant investments) í samtengingum með fyrirvara um reglugerð (EB) nr. 1228/2003.
- Aðildarríkin skulu tryggja að ákvarðanir um fjárfestingar í samtengingum séu teknar í náinni samvinnu milli viðkomandi flutningskerfisstjóra.

7. gr.

Skýrslugjöf

1. Aðildarríkin skulu tryggja að skýrslan, sem um getur í 4. gr. tilskipunar 2003/54/EB, taki til almennrar getu rafkerfisins til að anna núverandi og áætlaðri eftirspurn eftir rafmagni og að þar sé fjallað um:
- a) rekstraröryggi nets,
- b) áætlað jafnvægi milli framboðs og eftirspurnar næstu fimm árin,
- c) framtíðarhorfur varðandi afhendingaröryggi raforku á tímabili sem nemur fimm til fimmtán árum frá dagsetningu skýrslunnar,
- og
- d) fjárfestingarfyrirætlanir flutningskerfisstjóra, og annarra sem þeir hafa vitneskju um, næstu fimm almanaksárin eða lengur að því er varðar framboð á flutningsgetu samtengilína yfir landamæri.
2. Aðildarríkin eða lögbær yfirvöld skulu semja skýrsluna í náinni samvinnu við flutningskerfisstjóra. Flutningskerfisstjórar skulu, ef við á, hafa samráð við nálæga flutningskerfisstjóra.
3. Í þeim hluta skýrslunnar sem fjallar um fyrirætlanir um fjárfestingar í samtengingum sem um getur í d-lið 1. mgr. skal taka tillit til:
- a) meginreglnanna varðandi viðbrögð við kerfisöng sem settar eru fram í reglugerð (EB) nr. 1228/2003,
- b) flutningslína sem þegar eru til staðar og þeirra sem fyrirhugaðar eru,
- c) væntanlegs framleiðslumynsturs, framboðs, viðskipta yfir landamæri og notkunar sem gerir kleift að stjórna eftirspurn, og
- d) innlendra, svæðisbundinna og evrópskra markmiða um sjálfbæra þróun, þ.m.t. þeirra verkefna sem mynda hluta af „förgangsverkefnaásum“ sem taldir eru upp í I. viðauka við ákvörðun 1229/2003/EB.
- Aðildarríkin skulu tryggja að flutningskerfisstjórar veiti upplýsingar um fjárfestingarfyrirætlanir sínar, eða annarra aðila sem þeir hafa vitneskju um, að því er varðar framboð á flutningsgetu samtengilína yfir landamæri.
- Aðildarríkin geta einnig gert kröfu um að flutningskerfisstjórar veiti upplýsingar um fjárfestingar sem

tengjast lagningu lína innanlands sem hafa veruleg áhrif á framboð samtenginga yfir landamæri.

4. Aðildarríkin eða lögbær yfirvöld skulu tryggja að flutningskerfisstjórum og/eða lögbærum yfirvöldum sé auðveldaður nauðsynlegur aðgangur að viðeigandi gögnum þar sem við á í þróun þessa verkefnis.

Tryggja skal að ekki sé greint frá trúnaðarupplýsingum.

5. Á grundvelli þeirra upplýsinga sem um getur í d-lið 1. mgr. og lögbær yfirvöld hafa látið í té skal framkvæmdastjórnin leggja skýrslu fyrir aðildarríkin, lögbær yfirvöld og evrópskan hóp eftirlitsaðila með rafmagni og gasi sem komið var á fót með ákvörðun framkvæmdastjórnarinnar 2003/796/EB⁽⁸⁾ um fyrirhugaðar fjárfestingar og hvernig þær stuðla að markmiðunum sem sett eru fram í 1. mgr. 1. gr.

Þessa skýrslu má sameina þeirri skýrslugerð sem kveðið er á um í c-lið 1. mgr. 28. gr. tilskipunar 2003/54/EB og skal hún birt.

8. gr.

Lögleiðing

1. Aðildarríkin skulu samþykka nauðsynleg lög og stjórnarsýslufyrirmæli til að fara að tilskipun þessari eigi síðar en 24. febrúar 2008. Þau skulu tilkynna það framkvæmdastjórninni þegar í stað.

Þegar aðildarríkin samþykka þessi ákvæði skal vera

í þeim tilvísun í þessa tilskipun eða þeim fylgja slík tilvísun þegar þau verða birt opinberlega. Aðildarríkin skulu setja nánari reglur um slíka tilvísun.

2. Aðildarríkin skulu eigi síðar en 1. desember 2007 tilkynna framkvæmdastjórninni um ákvæði úr landslögum sem þau samþykkja um málefni sem tilskipun þessi nær til.

9. gr.

Skýrslugjöf

Framkvæmdastjórnin skal fylgjast með og yfirfara beitingu þessarar tilskipunar og leggja skýrslu um árangur fyrir Evrópuþingið og ráðið eigi síðar en 24. febrúar 2010.

10. gr.

Gildistaka

Tilskipun þessi öðlast gildi á tuttugasta degi eftir að hún birtist í *Stjórnartíðindum Evrópusambandsins*.

11. gr.

Viðtakendur

Tilskipun þessari er beint til aðildarríkjanna.

Gjört í Strassborg 18. janúar 2006.

Fyrir hönd Evrópuþingsins, Fyrir hönd ráðsins,

J. BORRELL FONTELLES H. WINKLER

forseti.

forseti.

⁽⁸⁾ Stjtið. ESB L 296, 14.11.2003, bls. 34.